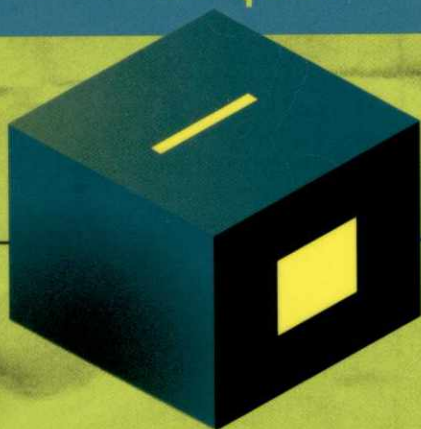

ระบบ เลือกตั้ง ไทย

อดีต • ปัจจุบัน • และอนาคต

ประจักษ์
ก้องเกียรติ

เขียน

สารบัญ

บทที่ 1 การเลือกตั้ง: อำนาจ ความขัดแย้ง และประชาธิปไตย	13
การเลือกตั้งและการทำงานของ “เสียง”	16
การเลือกตั้งในฐานะกลไกแก้ไขความขัดแย้ง	20
กำเนิดและเป้าหมายของระบบเลือกตั้ง	23
เมนูระบบเลือกตั้ง	33
สู่ประชาธิปไตยที่มีคุณภาพและยั่งยืน	47
 บทที่ 2 ประวัติศาสตร์ระบบเลือกตั้งไทย: การเมืองของการออกแบบ และเปลี่ยนแปลงกติกา	 55
พัฒนาการระบบเลือกตั้งของไทย:	
ความต่อเนื่องและความเปลี่ยนแปลง	56
การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง	
จาก พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2562	62
ระบบเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550: จากฉันทามติของสังคม	
สู่กติกาของชนชั้นนำ	69
ระบบเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2560:	
การออกแบบกติกาเพื่อควบคุมประชาธิปไตย	76

บทที่ 3 จุดแข็งและจุดอ่อนของระบบเลือกตั้งไทย: จากรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ถึง พ.ศ. 2560 85

- ก. ความเป็นสัดส่วนระหว่างคะแนนเสียงกับที่นั่ง
(proportionality) หรือหลักความยุติธรรม
ของคะแนน 87
- ข. ความเข้มแข็งและเสถียรภาพของรัฐบาล 108
- ค. ความเข้มแข็งของระบบพรรคการเมือง
(party system) 117
- ง. การให้ความสำคัญกับพรรคขนาดเล็ก
(representation) 136
- จ. ความง่ายต่อความเข้าใจของผู้ลงคะแนน
(simplicity) 151

บทที่ 4 สมรภูมิการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566: ภูมิทัศน์ใหม่ของการเมืองไทย 157

- การเลือกตั้ง พ.ศ. 2566: การหวนคืนสู่กติกาเก่า
ภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่ 158
- ก. ความเป็นสัดส่วนระหว่างคะแนนเสียงกับที่นั่ง 165
- ข. ความเข้มแข็งและเสถียรภาพของรัฐบาล 173
- ค. ความเข้มแข็งของระบบพรรคการเมือง 178
- ง. การให้ความสำคัญกับพรรคขนาดเล็ก 207
- จ. ความง่ายต่อความเข้าใจของผู้ลงคะแนน 212

บทที่ 5 ออกแบบกติกาเลือกตั้งใหม่: ระบบเลือกตั้งเพื่อลดความขัดแย้ง และเสริมสร้างประชาธิปไตย 217

- บทเรียนจากการปฏิรูปการเมือง
และการออกแบบระบบเลือกตั้งในนิวซีแลนด์ 226
- ระบบเลือกตั้งผสมแบบสัดส่วนแบบเยอรมนี 231
- ข้อเสนอในการปฏิรูประบบเลือกตั้งของไทย 233
- ข้อดีของระบบผสมแบบสัดส่วนตามที่นำเสนอ 243
- ออกแบบระบบเลือกตั้งใหม่เพื่อประชาธิปไตยที่ยั่งยืน 245

บรรณานุกรม 249